

Factsheet

STADSBOMEN

WAT

Stadsbomen als leefgebied voor vogels

Stadsbomen zijn bomen langs lanen, wegen en paden, in parken, op begraafplaatsen en in particuliere tuinen. Vogels vinden een leefgebied in (stads)bomen.

Profiterende soorten

- Voor vogels zijn (stads)bomen van levensbelang. Ze bieden voedsel, veiligheid en voortplantingsplekken.
- Vogels die hun nest bouwen in bomen zijn bijvoorbeeld groenling, putter, houtduif en Turkse tortel.
- Langs takken en twijgen zoeken koolmees, pimpelmees en tijtjaf naar insecten en hun larven. Zaden en vruchten van stadsbomen worden gegeten door onder andere houtduif, gaai en vink. Langs de stammen en dikke takken zoeken grote bonte specht en boomkruiper hun kostje bij elkaar.
- Boomkruinen bieden veilige beschutting aan veel vogelsoorten en de hoogste takken zijn de zangpost van de beste zangers onder de stadsvogels: merel en zanglijster.

WAAROM

Schaalgrootte en actualiteit

- (Stads)bomen zijn onmisbaar als het gaat om waterbeheer, verkoeling van de stad, klimaatbeheersing, opname van CO₂, het afvangen van fijnstof, het reduceren van verkeersgeluiden en het creëren van een prettige leefomgeving.
- Een gemiddelde stad van 45.000 inwoners heeft 30.000 bomen.
- De aanwezigheid van groen laat de waarde van vastgoed met 6-15% toenemen.

Impact op vogels

- Bomen zijn een essentieel onderdeel van het stedelijke ecosysteem.
- Veel stadsvogels vinden voedsel in bomen. Het voedselaanbod verschilt per soort en seizoen. In het voorjaar zijn vooral de eiwitrijke knoppen en insecten belangrijk. In het najaar de zaden en vruchten.
- Stadsbomen dienen als nestplaats voor verschillende vogelsoorten. Dicht vertakte, breed uitgroeiende of juist hoge bomen zijn hiervoor het aantrekkelijkst.
- Voor vogels is een beschutte plek van levensbelang. Stadsbomen bieden in de stad unieke rustgebieden op hoogte. Veilig uit het zicht van katten en mensen.

HOE

Groei en onderhoud van stadsbomen

- Niet iedere soort is geschikt als stadsboom. Het is belangrijk om bij de keuze voor een stadsboom te letten op de locatie: straten, parken en tuinen. Dit in verband met de veiligheid voor de omgeving en benodigd onderhoud.
- Een boom die vrij staat hoeft niet/nauwelijks gesnoeid te worden, maar in de straat is 'opkronen' vanwege verkeersveiligheid soms noodzakelijk.
- Variatie in boomsoorten vermindert de kans op uitval van hele lanen of groepen bij het uitbreken van boomziektes of plagen. Het geeft stadsvogels bovendien een breder aanbod van voedsel, nestgelegenheid en bescherming.
- Geschikte stadsbomen voor in de straat zijn eik, linde, iep, gewone esdoorn, veldesdoorn, paardenkastanje en boomhazelaar.
- Geschikte bomen voor een meer open bodem zijn: Drents krentenboompje, haagbeuk, wilde kers, zwarte els en gewone es.
- De aanplant van grote bomen kost tussen de €1000 en €2500 als de groeiplaats goed is. Als er nog geïnvesteerd moet worden in de bodem dan stijgen de kosten.

Stadsbomen en de wet

- Nesten van inheemse vogelsoorten zijn beschermd vanaf het eerste takje tot het uitvliegen van het laatste jong. Het kappen of snoeien van bomen tijdens het broedseizoen is in strijd met de wet als daarin een vogel aan het broeden is of als er een jaarrond beschermd nest in zit dat wordt vernield of verstoord. Voor meer informatie, kijk op www.vogelsendewet.nl
- De meest voor de hand liggende maatregel om overtreding van de wet te voorkomen, is werkzaamheden zoals kappen en snoeien uitstellen tot na het broedseizoen.
- Kap- en snoeiwerkzaamheden kunnen worden uitgevoerd in overeenstemming met de 'Gedragscode bestendig beheer en onderhoud groenvoorzieningen'. Verstoring van vogels kan daarmee worden voorkomen of tot een minimum worden beperkt.

Goede voorbeelden

- In Apeldoorn zijn veel acacia's en inheemse eiken in het stadscentrum geplant in grote ondergrondse boomkruipers. Hierdoor kunnen de bomen vrijuit groeien en vormen ze grote boomkronen op plaatsen waar anders geen boomgroei mogelijk is.
- In Rotterdam staan 160.000 stadsbomen en zijn 700 verschillende soorten te vinden. Daarnaast heeft Rotterdam ook nog 450.000 bomen in groenstroken en bosgebieden staan.

Shutterstock

Deze factsheet is mede tot stand gekomen met financiële steun van:

JAAP VAN DUIJN
VOGELFONDS

Dinamo Fonds
DIEREN - NATUUR - MONUMENTEN

Barbara Eveline Keuning Stichting

Provincie Noord-Brabant

Gemaakt in samenwerking met:

